

Силабус курсу
«РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄС ТА УКРАЇНИ»

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
галузь знань – 28. «Управління та адміністрування»
спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-наукова програма – «Публічне управління та адміністрування»

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: середа 16.00, ауд. 3212

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д.е.н., проф. Желюк Тетяна Леонтіївна

Контактна інформація

Tan.profesor@gmail.com

М.т 0968989805

Опис дисципліни

Актуальність вивчення дисципліни пов'язана із необхідністю вивчення інституційних, організаційних передумов для реалізації регіональної політики в ЄС, конвергенції національних регіональних політик у країнах з унітарним, федеральним устроєм до стандартів ЄС, розвитку та реалізації власного потенціалу регіонів країн-членів ЄС та тих країн, які претендують на членство для отримання додаткових конкурентних переваг; вивчення механізму реалізації політики добросусідства ЄС відносно України; опанування шляхів посилення результативності процесів співпраці з Євросоюзом у контексті ефективної реалізації державної регіональної політики з урахуванням внутрішніх та зовнішніх викликів.

За результатами вивчення дисципліни слухачі зможуть ідентифікувати моделі регіонального розвитку; аналізувати результативність інтеграційних процесів в ЄС; аналізувати інструментарій регіональної політики ЄС; реалізовувати і використовувати механізми та інструменти горизонтальних та секторальних політик ЄС; оцінювати перспективи конвергенції України та ЄС в реалізації регіональної політики; працювати у міжнародному просторі, застосовувати управлінські навички у сфері європейської інтеграційної політики; розробляти наднаціональні регіональні проєкти.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Теоретичні засади політики ЄС та основні її види.	Знати специфіку євроінтеграційних процесів, механізм європейського врядування, інституційні основи реалізації європейської політики.	Робота у форматі світового-кафе. Обговорення питань у вигляді круглого столу
4/4	Тема 2. Суть регіональної політики.	Освоїти сутнісні детермінанти та механізми реалізації регіональної політики в ЄС. Знати специфіку багаторівневого врядування в ЄС. Оцінювати результати євро інтеграційних зусиль в питаннях реалізації інструментів регіональної політики.	Управлінські завдання. Кейси. Дискусії.
4/4	Тема 3. Моделі регіональних політик країн-членів ЄС.	Знати специфіку федеральних та унітарних концепцій реалізації регіональної політики в країнах членах ЄС. Розуміти механізми погодження національних та наднаціональних інструментів управління національними економіками.	Обговорення питань в малих групах, дискусії
2/2	Тема 4. Особливості економічних моделей нових членів ЄС.	Вивчити досвід реформування територіальної організації публічної влади в країнах Центральної та Східної Європи в процесі та після європейської інтеграції. Знати спільні та відмінні риси трансформаційних процесів в державах ЦСЄ. Освоїти особливості імплементації «спільного доробку» ЄС та специфіку реалізації спеціальних програм адаптації до членства	Обговорення питань в малих групах, дискусії, управлінські завдання
4/4	Тема 5. Історичний досвід європеїзації державного управління та місцевого	Знати теоретичні, організаційні, інституційні засади та функціональний механізм реалізації регіональної політики в Україні. Вивчити концептуальні положення нової парадигми регіонального розвитку України	Дискусії, презентація кращих практик, управлінські

	самоврядування в Україні.	на основі систематизації та оцінки хронології особливостей регіонального розвитку ЄС. Опанувати ключові фактори розвитку регіонів: інноваційно-інституційні детермінанти, людський капітал, інститути розвитку, управлінський ресурс, культурний імператив та інші. Аналізувати Стратегію регіонального розвитку на предмет її відповідності принципам та положенням сучасної регіональної політики ЄС.	кі завдання
4/4	Тема 6. Моделі конвергенції регіонів України до ЄС	Освоїти напрями зближення моделей економічного розвитку регіонів України та ЄС. Володіти інструментами стратегії саморозвитку регіонів, створення кластерів, підвищення конкурентоспроможності транскордонних регіонів, створення транскордонних кластерів України та ЄС. Знати зсади та нові форми міжрегіонального транскордонного співробітництва	Дискусії, презентація кращих практик, управлінські завдання

Літературні джерела

1. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? Застосування принципів та обмін досвідом URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_uk.pdf
2. Куйбіда В. С. Нова регіональна політика ЄС: уроки для України : аналіт. зап. / В. С. Куйбіда, Л. І. Федулова. Київ : НАДУ, 2019. 24 с. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/1d7ad593-7d76-4941-bcfa-1d0cb1fbf345.pdf>
3. Латушко Н.А. Еволюція моделей регіональної політики в контексте теорій регіональної економіки. Economics: Yesterday, Today and Tomorrow. 2017. Vol. 7. Is. 11A. P. 46-52.
4. Полікарпова, О. Регіональна політика ЄС: практичний досвід для України [Текст] / Ольга Полікарпова // Вісник Тернопільського національного економічного університету. - 2015. - Вип. 3. - С. 101-110.
5. Полякова Ю.В. Пріоритети забезпечення конкурентоспроможності регіонів України : монографія. Львів: ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України". 2018. 336 с.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.10.2020).
7. Регіональна політика та регіональний розвиток в Україні. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/news/2016/06/07/vebinarRPPA2016.pdf>

8. Структурна модернізація економіки: прогнозні сценарії та перспективи розвитку регіону: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. М.Ф. Шарко. Херсон: ПП Вишемирський В.С. 2018. 338 с.
9. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. / наук. редактор В. С. Кравців. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». 2018. 157 с.
10. Zheliuk T.Cluster Policy of Innovative Development of the National Economy: Integration and Infrastructure Aspects : monograph / under the editorship of professor Svitlana Smerichevska. Poznań: Wydawnictwo naukowe WSPIA, 2020. 382 pages. PP.225-243
11. Zheliuk T.Decentralization in regional management system Regionalisation in Central-Eastern european countries: Bulgaria, Poland, Russia Slovakia, Ukraine – Berlin, 2016, 360 p.- P.52-61
12. Regional policy Info. European Commission. NUTS [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/introduction
13. Regular users of the internet are persons who use the internet on average at least once a week, every day or almost every day Eurostat. Hyperlink to the table [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table000506>
14. General Disclaimer of the EC website: Last update: 17.02.2016. Code: tgs0005028 28 Feb 2016 18:27:14 CET
15. Soderbaum F. 2015: Early, Old, New and Comparative Regionalism. The Scholarly Development of the Field, KFG Working Paper Series. 2015. No.64, Oct. URL: https://www.polsoz.fu-berlin.de/en/v/transforeurope/publications/working_paper/wp/wp64/WP-64-Soderbaum.pdf (дата звернення: 25.10.2020).
16. Telo' M. Interregionalism and the European Union. Post-revisionist Approach to Europe's Place in a Changing World. L., 2016. 460p. (дата звернення: 25.10.2020).
17. Soderbaum F. Theories of Regionalism. Routledge handbook of Asian Regionalism / ed. M. Beeson, R. Stubbs. L., 2012. Pp. 18.
Електронні видання:
18. Регіональна політика Європейського Союзу : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. К.: КНЕУ, 2016. 495. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/evrointegracii/Pidruchnuk_ERDM_2016.pdf
19. Федулова Л. І., Смельяненко Л. М. Адаптація принципів нової регіональної політики ес в стратегічному курсі регіонального розвитку України . *Ефективна економіка.2020. № 11*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8335>
Відкриті бази даних:
20. European Commission, Головне управління регіональної політики.
URL:http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm
21. Національний портал відкритих даних URL: <http://data.gov.ua/>
22. База даних «Законодавство України» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
23. Офіційний Урядовий портал. URL:: <http://www.kmu.gov.ua> .
24. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
25. Представництво Євросоюзу в Україні. URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
26. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні. URL: <http://surdp.eu>
27. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України URL: <http://www.minregion.gov.ua>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без

поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання відбувається із дозволу проректора з наукової роботи за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Залік (теми 1-7) – теоретичні питання , управлінські завдання	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом